

УДК 687.016: 687.03: 677.074

УЗАГАЛЬНЕНА СИСТЕМАТИЗАЦІЯ РІЗНОВИДІВ ФАКТУР МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ ДИЗАЙН-ПРОЕКТУВАННЯ ОДЯГУ ТА ТЕКСТИЛЬНИХ ВИРОБІВ

Студ. О.Ю. Михайлюк, гр. МГЗШМК-16
Наукові керівники проф. М.В. Колосніченко
ас. А.Ю. Антонюженко
Київський національний університет технологій та дизайну

Мета і завдання. Метою даного дослідження є розробка узагальненої класифікації різновидів фактур матеріалів для виготовлення одягу та текстильних виробів.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є вдосконалення процесу дизайн-проектування одягу та виробів з текстилю на основі вивчення характеристик будови поверхні тканини, трикотажу, нетканого полотна та інших матеріалів. Предметом дослідження є систематизація зовнішніх проявів структури текстильних матеріалів, шкіри, хутра, тощо, за різними класифікаційними ознаками.

Методи та засоби дослідження. Методологічною основою досліджень є комплекс загальнонаукових принципів: візуально-аналітичний, системно-інформаційний та метод класифікацій.

Наукова новизна та практичне значення отриманих результатів. На основі методологічного підходу узагальнено і систематизовано існуючі різновиди фактур матеріалів за різними класифікаційними ознаками. Сформовано інформаційну базу різновидів фактур матеріалів для дизайн-проектування одягу та виробів з текстилю.

Результати дослідження. Відомо, що важливу роль у створенні пластичної форми одягу та текстильних виробів відіграє характер структури поверхні, тобто фактура матеріалу (від лат. *factura* – обробка, будова), його лицьова поверхня, одержана в результаті певної технологічної обробки тканини. Сьогодні фактура матеріалу є одним з важливих інструментів дизайну одягу та текстильних виробів і потребує ретельного дослідження. Сучасне виробництво пропонує широкий вибір тканин, нетканих матеріалів, шкіри та хутра. Від правильного вибору матеріалу залежить зовнішній вигляд та функціональність виробу.

Структура поверхні матеріалу може мати декоративний характер або відштовхуватись від конструктивних та функціональних особливостей виробу. Фактура як активна властивість поверхні може зробити виріб легким або важким, об'ємним або плоским, щільним або прозорим тощо. Для активізації фактурних ефектів використовують поєднання різних матеріалів у нетрадиційних комбінаціях, оригінальну обробку та оздоблення декоративними елементами. Такі прийоми дозволяють створювати яскраві самодостатні фактури, які можуть існувати як самостійні вироби.

Розрізняють ручний, механічний і комбінований способи виробництва фактури. До першого раніше відносили вишивку, аплікацію, в'язання, плетіння, тепер ці види фактур можна отримати і машинним способом. До другого належать ткацькі переплетення, хімічна обробка матеріалів з метою надання поверхні певного фактурного ефекту, тиснення, друку тощо [1, 2]. Для створення складних багатошарових фактур часто використовують комбіновані техніки.

На основі проведених досліджень розроблено класифікацію існуючих різновидів фактур матеріалів для виготовлення одягу та текстильних виробів: за характером поверхні матеріалу та рисунку поверхні; способом виробництва, обробки поверхні матеріалу та з'єднання елементів; оптичними властивостями, силою візуального впливу та станом тактильних відчуттів; кількістю шарів та ступенем рельєфності; асортиментом використовуваних матеріалів та декоративних елементів; сезонами,

**Сучасні матеріали і технології виробництва виробів
широкого вжитку та спеціального призначення**
Ергономіка і проектування одягу

призначенням та стильовими ознаками; кольоровими поєднаннями, комбінаторними принципами та чуттєво-емоційним сприйняттям тощо (рис. 1).

Рисунок 1 – Класифікація різновидів фактур матеріалів для одягу та текстильних виробів

Висновки. На основі детального аналізу існуючих фактур матеріалів визначено їх різновиди та особливості проектування. Доведено, що фактура є безпосереднім активним засобом дизайн-проектування, а саме, важливою складовою проектних методів. Запропонована систематизація різновидів фактур матеріалів для дизайн-проектування одягу та текстильних виробів за різними класифікаційними ознаками направлена на створення інформаційної бази для вдосконалення процесу проектування з перспективою подальшого її формування.

Ключові слова: фактури, класифікація, одяг, текстильні вироби.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Ергономіка і дизайн. Проектування сучасних видів одягу: Навчальний посібник. / М.В. Колосніченко, Л.І. Зубкова, К.Л. Пашкевич, Т.О. Полька, Н.В. Остапенко, І.В. Васильєва, О.В. Колосніченко. – К.: ПП «НВЦ «Профі», 2014. – 386 с.
2. Розробка колекцій одягу: Навчальний посібник. / А.М. Малинська, К.Л. Пашкевич, М.Р. Смирнова, О.В. Колосніченко – К.: ПП НВЦ Профі, 2014. – 140с.